

דמות הרשע

תקשורת עוינת בפעולה

דוד בוקעי

מבחינתי דו"ח זה סיים את הפרשה, ומי שביקש להמשיך לדוש בעניין הופנה אל מסקנות הדו"ח. אך התברר לי, לצערי, כי התקשורת לא עוצרת באדום, אף לא בשחור. יש לה סדר-יום משלה ואינטרסים שונים, ואלה אינם עומדים בהכרח עם מסקנות הסמכות העליונה באוניברסיטה. הנה כי כן התקשר אלי, במחצית אפריל, העיתונאי מירון רפופרט מעיתון הארץ, והודיע לי ללא כחל וסרק: "אני מתכוון לכתוב כתבה עליך, בין אם תסכים ובין אם לא, ואני ממליץ לך לשתף פעולה". אף שהשתמע מן הטון איום סחטני, ואף שהדבר האחרון בו רציתי היה לשוב ולעסוק בעניין, הודעתי לרקטור האוניברסיטה על הדבר וקיבלתי את אישורו להתראיין, מתוך תקווה, קלושה ככל שתהיה, של מזעור נזקים, משום שהיה ברור כי מדובר בעיתונאי מגויס מטעם.

שלוש מטרות עמדו לנגד עיניו של העיתונאי:

- א. ליצור קישור בין דברים שהיו-או-לא-היו בכיתת הקורס שלימדתי, לבין מאמר שאכן כתבתי על האישיות הערבית אך כלל לא נלמד בכיתה, כשבכוונתו להביא צידוק להתנהגותו המסיתה של הסטודנט המעליל;
- ב. להוריד את המאמר שלי מהרמה של המבנה הערבי החברתי-פוליטי לרמה של חקר האישיות הפרטנית, שאין לי בה הכשרה ואיננה מתחום עיסוקי;
- ג. בגישה בולטביקית אופיינית הוא ביקש לבלבל ולטשטש בין שני הנושאים, ובכך ליצור תמונה חד-צדדית ומעוותת של הדברים הנדונים.

הפגישה עמו היתה טראומטית. היא נערכה ב-17 באפריל 2005, ארכה שעתיים ורבע והשתתפה בה גם דוברת האוניברסיטה, גבי נחמה וינטמן. אפילו הדוברת הזדעזעה, בהדגישה כי יש לה ניסיון רב בראיונות עיתונאיים, אך מעולם לא חזתה במשהו מוטה, עוין, חד-צדדי וחסר-כבוד אשר כזה.

מאמרי הקודם בנושא¹ התמקדתי בפעילות הפוסט-ציונים באוניברסיטה, אותה חוויתי על בשרי. עתה אעסוק בהתנהלות התקשורת ובסדר-היום שלה, שאף אותה חוויתי ישירות. עם זאת, מן הראוי להדגיש שאין מדובר בכלל התקשורת, וכי ישנם לא מעט עיתונאים הגונים וחסרי פניות, העושים מלאכתם נאמנה.

לכאורה הפרשה סביבי אמורה היתה לרדת מסדר-היום עם פרסום דו"ח הרקטור. ב-21 בפברואר 2005 פרסמה האוניברסיטה "הודעה בעניין הידיעות אודות התבטאויות לכאורה של ד"ר דוד בוקעי". בהודעה נאמר:

הבדיקה מעלה כי ההתבטאויות שיוחסו לד"ר בוקעי בעיתון 'כלבו' ובמיוחד באינטרנט, לא נאמרו באופן שבו צוטטו, וחלקי משפט ומילים שהושמעו בהקשרים שונים חוברו באופן מניפולטיבי... הציטוטים כאילו יש לתפוס את כל הערבים, להצמיד אקדח לראשם ולירות בהם, והאמירה כי יש להרוס מסגד על מתפלליו או בניין על יושביו, הוכחשו על-ידי מר אבו-יונס עצמו... המרצה נתן יד חופשית לוויכוח, להבעת עמדה ולהתייחסות של כל המשתתפים בקורס... רקטור האוניברסיטה יבהיר לד"ר בוקעי כי חשוב למתן את דרך ההתבטאות בסוגיות רגישות, מתוך התחשבות בכך שדברים מסוימים עלולים להיות מוצאים מהקשרם ולהתפרש כתוקפניים או חריפים... הנהלת האוניברסיטה מביעה כעס רב על האופן שבו הובאו הדברים ע"י אתר 'נענע' ואלו שציטטו אותו, ועל הנזק הרב שגרמו למרצה ולשמה הטוב של האוניברסיטה מבלי שנבדקו הדברים לאשורם.

המזרחן ד"ר **דוד בוקעי** מלמד מדע המדינה באוניברסיטת חיפה. המאמר נכתב בעקבות כתבה מכפישה שפורסמה בעיתון הארץ ב-28 וב-29 באפריל 2005.

¹ נתיב גיליון 103, מרץ 2005.

במהלך הפגישה הדגשתי פעמים אחדות בפני העיתונאי כי אני חוקר מדעי החברה המשלב יחדיו תחומים מדעיים אינטר-דיסציפלינריים, ובסוגיה הרלבנטית אני עוסק ברמה של מחקר חברתי-פוליטי ולא בחקר האישי הפרטני, שזה בתחום הפסיכולוגיה. חזרתי ואמרתי לו לבחון את הקונטקסט הכולל, גם בהתאם למקורות הרבים שקיבל ממני. אך דבר לא עזר. לא די שהוד מעלתו העיתונאי היה השופט, הפרשן והמומחה לנושא – הוא גם חזר והודיע שלא אמרתי דבר ולא הצלחתי להוכיח דבר. הוא יודע טוב יותר, כי "הייתי בסחינין ובשכס, ואני אומר לך שזה לא כך". לנוכח ידע כה מבוסס נסתמו טענותי. מי אני, חוקר באוניברסיטה, הקורא ללא לאות את כל המקורות והמחקרים ומתמחה בתחום זה שנים רבות, לעומת אותו מומחה שהיה בסחינין ובשכס?

עם זאת המשכתי לאזור אומץ, בדחילו ורחימו, והסברתי באריכות כל היבט וסוגיה שהעלה, תוך הבאת סימוכין רלבנטיים. כולם נפסלו מניה-וביה על-ידי מר רפפורט הכל-יודע. יצאתי מהריאיון בתסכול רב, כשאני נוכח בוודאות כיצד ניתן להפוך אותי, קורבן של דיבה מגמתית במפורש, למי שהוא הפושע בסיפור.

האוניברסיטה החליטה לפעול אצל עורך העיתון, מר דוד לנדאו, כדי לבטל את פרסום הכתבה, בהסתמכה על מכתבי ועל מכתב סטודנטית מהכיתה. במכתבי העליתי את הנקודות העיקריות המבטאות את המגמתיות, החד-צדדיות, ההעלבה האישית והעיוות של תשובותי. מגמות אלו התבררו, לדוגמה, כשהסתיים סרט ההקלטה, והעיתונאי החליט להקליט את המשך "הריאיון" על הצד הראשון של הקלטת, תוך שהוא מודיע כי בלאו הכי מה שאמרתי כלל אינו חשוב!

במכתבי לדוברת האוניברסיטה נימקתי מדוע "הריאיון" צריך להיפסל:

א. מר רפפורט הביע מראש את דעתו המזלזלת במחקרים אקדמיים, ופסל בהבל-פה חוקרים ובעלי ידע בתחום. אף שאינו מומחה כלל בתחומי ההתמחות שלי, הוא מצא לנכון לקנטר, לזלזל ולתקוף בעזות-מצח וללא בושא את המחקרים שהבאתי בפניו. בכך הוכיח כי אין הוא עיתונאי הגון ואובייקטיבי. הוא ניהל מתקפה סובייקטיבית, רווית טינה ודיבורים מטעם, שנאמרו באופן בוטה ומעליב בגלוי.

ב. מר רפפורט השתמש בציטוטים רבים מתוך הפרוטוקולים של ועדת המשמעת הפנימית של האוניברסיטה נגד הסטודנט המעליל, אף שהוועדה טרם סיימה את דיוניה. מדובר היה בחומר פנימי שלא הותר לפרסום (תוך שהוא מצהיר "אני עיתונאי, אני יכול להשיג הכל..."). אפילו זה לבדו מחייב לפסול מכל וכל את המראיין וכתבתו.

ג. הוא שב ומחזר את השקרים של שני הסטודנטים, למרות שפתח ואמר כי "אין עוררין על כך כי מה שפורסם בתקשורת הוכחש על-ידי הסטודנטים בכיתה", וכי גם "הרקטור מצא כי מילים חוברו באופן מניפולטיבי". שבעה שקרים פורסמו באופנים שונים בתקשורת, כאילו נאמרו על-ידי: כי מוחמד היה הטרוריסט הראשון; יש לירות בכל

הערבים בראש; יש להפיל בית על יושביו; יש להפיל מסגד על מתפלליו; הערבים טיפשים, ובתשובה לשאלת סטודנט – כנראה גנטית; הערבים רודפי מין ואלכוהול; המרצה ניהל משטר של איומים ופחד בכיתה ולא אפשר לסטודנטים לדבר. השקרים הללו חזרו בתצאיה ובשאלות שהופנו אלי.

ד. מר רפפורט ראיין סטודנטים, ניסה בכוח לשים דברים בפיהם ולהטות אותם מתשובותיהם, בעיקר בנוגע למאמר, שלא נלמד ולא נדון בכיתה. הם נחרדו וכתבו מכתבים לדוברת האוניברסיטה, שהעבירה אותם לעורך העיתון. יתר על כן, הוא הזכיר שני שומעים חופשיים מהקורס וציטט את דבריהם, זאת מבלי ששוחח עמם כלל!

ה. נתתי בידיו מכתבי תמיכה של סטודנטים ערבים שכתבו אלי מיוזמתם. חלקם היו תלמידי בשנים קודמות (ובינתיים, בעקבות הפרסום בעיתון, נוסף עוד אחד), אך העיתונאי לא טרח לפנות אליהם ולא שוחח עמם. הייתכן כי חשש שמא יקלקלו את דעתו הנחרצת? בנוסף ציינתי בפניו כי אני יכול להפנות אותו לסטודנטים ואישים דרוזים רבים שיוכלו להביע עמדתם, אך הוא לא פנה גם אליהם, תוך שהוא מניף ידו בזלזול. לשם מה יעשה זאת? אין הוא זקוק לדיסוננס לעמדותיו.

ב-22 באפריל כתבתי למר לנדאו, עורך הארץ, כדברים הללו: מר רפפורט בא לפגישה איתי מקובע, אטום לכל דבר, ו"הריאיון" שימש לו אך כלי לגיטימי על מנת שיוכל לפרסם דברים מסולפים שהוצאו מהקשרם, אף שיש לכל דברי סימוכין ותימוכין מדעיים של חוקרים רבים. הוא בא כשליח של אחרים – למען קידום מטרות מסוכנות לאקדמיה ולמחקר המדעי. זכותו של מר רפפורט לחשוב את אשר הוא חושב; זכותו להחזיק בעמדותיו הפוליטיות; זכותו, אפילו חובתו כעיתונאי, לכתוב ללא מורא. אך הוא גם מחויב לעשות זאת ללא משוא-פנים. אסור שעמדותיו ותפישותיו הפרטיות ישפיעו על כתיבתו ותחקיריו. מחובתו הבסיסית להיות הוגן ולכתוב על כל נושא תוך היכרות והבנה ומתוך ניקיון כפיים. הוא חייב להוכיח אחריות. לצערי, הוא לא הראה דבר מאלה.

★

למרות זאת, הכתבה פורסמה. וכאן עולה שאלה – כיצד זה נושא של הכפשה, שהסטודנטים בקורס (מלבד שני המעלילים-מסיתים) טוענים שלא היה ולא נברא, מצליח לעורר התעניינות כה רבה אצל עיתון שבמוצהר אינו עיתון "צהוב" כי אם "עיתון לאנשים חושבים"? וכיצד זה נושא שנבדק, נחקר ונחתם על-ידי הרקטור – ממשך להיות ממוחזר שוב ושוב? מהי אותה אבן שואבת, אותו פיתוי שאין לעמוד בו של עיתונאים, לבוסס ברפש ולהשליך בוץ על מי שניתן והיכן שניתן, בכל מקום אפשרי, ללא שום קשר לאמת, לעובדות, למסקנות מוכחות? מהם המניעים והאינטרסים של אותם גורמי חוץ, שאין בלבם דבר לטובת המחקר או החופש האקדמי – האם זהו רק שיכרון הכוח, קידום אינטרסים כלכליים או סדר-יום פוליטי?

הלן התייחסויותיו של מר רפפורט לרשימה המחקרים המפורטת שהעברתי אליו:

סאניה חמאדי, חוקרת אנתרופולוגיה שנונה המצוטטת במחקרים רבים – "לא שווה דבר, היא פשוט זבל", "בושה וחרפה, זה לא מדעי";

פואד עג'אמי, חוקר בכיר שמחקריו על המצוקה הערבית והלקחים הערביים עקב התבוסה במלחמת 1967 ומה שהוא מכנה "ארמונות החול של השליטים הערביים" – הכו גלים בכל העולם, ובהם דברי ביקורת חריפים בנושאים המרכזיים המאששים את מחקרי – הוא "סתם טיפוס אזוטרי ולא מייצג";

חלים ברנאט, סוציולוג פלשתיני ידוע אשר מנתח בספרו את מרכיבי החברה הערבית ומאפייניה החמולתיים-שבטיים, שהם קריטיים להבנת התופעות שצינתי במחקרי – כמו עוד אחרים, זכה להתעלמות מוחלטת;

יאסר סולימאן ומחקרו אודות השפה הערבית והשלכותיה על הזהות הלאומית הערבית וההתפתחות החברתית – התעלמות;

אבן ח'לדון, שדן במחקרו ההיסטורי רב הכמות אל-מוקדמה (בעיקר בפרק השני) באישיות הערבית האנרכיסטית וההשלכות המדיניות המתפתחות ממנה – "לא רלבנטי, שהרי אנו עוסקים בנושא כיום";

פואד ח'ורי שכתב את מחקרו אודות חשיבות המשפחה, השבטיות והחמולתיות הערבית – "טוב, מה ניתן לצפות מנוצרי" (שהרי הם נעלמים מהמזרח-התיכון תחת דגל הסובלנות המוסלמית המפורסמת – ע"ע סודאן כיום);

נדב ספרן ומחקרו (דוקטורט) על השלכות החינוך המסורתי על התפתחות האדם המשכיל במצרים, שניתח באמצעות כלים אלה מדוע לא תוכל להתפתח חברה מודרנית אצל הערבים כל עוד החינוך לא משתנה מהותית; **והשם שראבי** שפרסם מחקר רב חשיבות אודות המשפחה וההתפתחות התרבותית של החברה הערבית (בעברית!) –

מן הסתם אינם חשובים. אף אלה זכו להתעלמות;

יוסף גינת, שכתב מחקר מעמיק על נקמת-דם והמשמעויות של כבוד המשפחה, המתייחס במפורש גם לנושא כבוד האישה והכנסת אורחים – לא ראוי להתייחסות. לא הוא ולא המחקרים הרבים אותם הוא מצטט, הקשורים קשר ישיר לענייננו;

כך גם הקובץ בעריכת **עבדאללה לוטפייה וצ'ארלס צ'רציל**, הכולל חוקרים ערביים נוספים אשר מטפלים בתחומים החברתיים-אישיותיים, ומשמעויותיהם הפוליטיות;

יהושפט הרנבי, בספריו בין ישראל לערב ולקח הערבים מתבוסתם, מנתח ספרות ערבית רחבת-היקף הנוגעת במשמעויות ההתנהגותיות של החברה הערבית, כולל כל הממדים הרלבנטיים המוזכרים במאמרי – אין התייחסות;

מורו ברגר, שכתב על החברה הערבית ומאפייני החמולתיות והמשפחה בכמה פרקים מבריקים (5-3, 8) – כנראה לא מבין דבר;

נואל אל-סעדאוי, חוקרת מצרייה שכתביה השנונים והביקורתיים שופכים אור נגוהות על משמעויות מעמד האישה הערבייה והשלכותיו על החברה הערבית – היא

כנראה סתם פמיניסטית חסרת הבנה; דבר זה נכון כנראה גם לגבי **אירשאד מנג'י**, שספרה הצרה עם האיסלאם מכיל ביקורת חריפה על החברה הערבית, על יחסה לנשים ומשמעויות הכבוד. אף כי הספר תורגם זה עתה לעברית, המובא בו אינו רלוונטי עבור מר רפפורט כדרך ללימוד בעיות החברה הערבית;

גירט הופסטיד, במחקריו אודות משמעויות תרבותיות וזכר מול נקבה, המהווים בסיס להבנת תרבויות לאומיות, מתמקד בחקר התרבות הערבית ומאפייניה לעומת תרבויות אחרות, ומחקריו משמשים בסיס השראה למחקרים רבים בתחום – הוא "סתם חוקר כמותי" שאולי לא מבין על מה הוא כותב;

דניאל פייפס, שכתב ספר על תפישות הקונספירציה, מרכזיותן אצל הערבים, ומהותן בנוגע למאפייני החברה הערבית – הוא כנראה סתם לא רציני;

קליפורד גירץ, אנתרופולוג מהבולטים בתחום, כתב שלושה מחקרים נפלאים בנוגע לפרשנויות של תרבויות, המאפיינים התרבותיים הערביים, וההשוואה בין האיסלאם המרוקני לאיסלאם באינדונזיה – לא חוקר חשוב דיו, מן הסתם;

רפאל פטאי, אנתרופולוג שכתב מחקרים רבים ומפורסמים ועוסק בנושא האישיות והתודעה הערבית, כנראה לא ברמה של מר רפפורט, משום שזה סירב להתייחס אליו; לעומתו **ג'ו לפין**, שכתב על חברת אָשם והמנהגים החברתיים הערביים, זכה בכבוד החטוף של "קראתי אותו";

דייוויד פרייס-ג'ונס, עיתונאי שבילה שנים ארוכות בארצות ערב, שספרו המעגל הסגור משנת 1985 תורגם לאחרונה לעברית – אף הוא אינו רציני דיו עבור מר רפפורט. גם אליו סירב להתייחס;

סטיבן שיהי, שבחן את היסודות של הזהות הערבית המודרנית והדגיש את מקורותיה הערביים הפרה-איסלאמיים והאיסלאמיים; וכן אלה שכתבו על הכבוד ומשמעויותיו החברתיות, כמו **פריסטיאני והנדרסון** – לא ראויים להתייחסות;

חוקרים הכותבים על אופי ואישיות לאומית, כמו **אלקס אינקלס**, **ג'יימס דאונס**, **פיטר פרסטון**, **אנג'לו קודוילה**, וחוקרים איסלאמיים שכתבו על מקורות הסמכותנות הערבית, כמו **קיסטר וג'יב** – אף הם אינם ראויים להתייחסות כזו או אחרת.

בנוסף לאלה, מר רפפורט קיבל ממני עשרות פרסומים (יש מאות כאלה וניתן להשיג את רובם באתר של MEMRI) הנוגעים לדברי אינטלקטואלים ערביים וביקורתם החריפה על המשטרים הערביים, התרבות הערבית, חוליי החברה הערבית, ומדוע היא מנוגדת לתהליכי דמוקרטיזציה ומודרניות. אבל מיהם בכלל? לשאלות החוזרות ונשנות שלי: "האם קראת את המאמרים הללו?" השיב תמיד בחיוב. "יומה למדת מהם?" "זה לא לענייני". אך הרי זוהי בדיקת מהות העניין, משום שזהו הבסיס של מחקרי. ברור לעין כי אין זה מתאים לתבנית ולמטרות לשמן הגיע לריאיון, ולכן זה פסול. כך גם מחקרים שנעשו על תהליכי דמוקרטיזציה בעולם, אשר מצאו כי "העולם הערבי הוא חור שחורי" (**קרן בראטלסמן**) או מחקרי האויים על המציאות החברתית-כלכלית בעולם הערבי, וכך חוקרים ערביים שניהלו מחקרים מטעם האויים, אשר הביאו נתונים

מחרידים על הפיגור והבערות ועל הגורמים החברתיים-משטריים שיצרו אותם.

ציטטתי מדברי **ברנרד לואיס ויהושפט הרבני**, בספריהם הרבים; הבאתי את **הנטינגטון ופרגוסון** וחוקרים אחרים בנוגע למשמעויות מאבק הציוויליזציות והשלכותיו על המערכת הבינלאומית; ביקשתי להביא פרשנים איסלאמיים בני-זמננו כמו **אל-אעלא אל-מוודוי, סייד קטב, עבד אל-סלאם פרג', שייח ד"ר יוסף אל-קרדאווי**, ואת הצהרותיהם וכתביהם בעל השפעה הקריטית לעידוד האיסלאם הקיצוני. אך ככל שהתמשך "הריאיון" נוכחתי לדעת כי אני משחית דברי לריק.

אמרו אתם – האם כך מתנהל תחקיר עיתונאי של עיתון רציני? עם כל הכבוד – מה העיתונאי חקר בנושא? מה הוא יודע על איסלאם וערביות, על היסטוריה ופוליטיקה, על מגמות ותהליכים באיסלאם ובפוליטיקה הערבית? האם אני, שכתבתי ספרים ומחקרים בנוון, צריך להתנצל ולהסביר, או הוא? ישנם כללים מקובלים אפילו לריאיון עיתונאי, ומר רפפורט חרג מכולם. הוא קיבל משוּבֵי הערכה גבוהים של הסטודנטים שלי בקורסים שונים. אז מה? שבתי והסברתי לו כי המדע מתקדם בצורת תזה, אנטייתזה וסיניתזה. הכל לגיטימי ומותר, כל עוד הוא ממוסדך ומתועד. אדרבא, יבואו מומחים אחרים ויסתרו את דברי, יביאו טיעונים אחרים ויוכיחו כי יש לבחון גם היבטים אחרים. כך מתקדם המדע. אני מוכן לקבל כל ביקורת ובלבד שתהיה מדעית, אחראית ורצינית. אך מה שלמדתי במפגש פנים-אל-פנים עם המעצמה השביעית (שהיא בפועל הראשונה והשלטת בעולם היום), הוא רק באיו קלות ניתן לשבש ולעוות כל אמירה מוגדרת וספציפית, לשרותה של כל מטרה מבוקשת.

בעקבות הפרסום במאריך בעמוד הראשון, ביום חמישי 28 באפריל, והמאמר במוסף העיתון ביום שישי, 29 באפריל, העליתי מספר נקודות תגובה קצרות, בשני ממדים: האחד, התקשורת חייבת לדעת שהיא עוסקת בדיני נפשות. בהבל קולמוס היא ממיתה ומחיה, מרוממת ומשפילה. חובתה האלמנטרית היא להיות אחראית והגונה. בשני אלה מר רפפורט פָּשַׁל לחלוטין. המחקר המדעי בתחום המזרחנות נרחב בהיקפו, ומר רפפורט התעלם ממנו ביודעין ובבוטות, והוכיח את הבורות הפסוּדו-אינטלקטואלית בשיא כיעורה. אינדיקציה לכך היא השאלה, מה היה עושה מר רפפורט אם היתה נפתחת חקירה נגד חוקר אקדמיה שהוא איש שמאל?

והשני, מר רפפורט מסרס באופן חמור את מחקרי, בכך שהוא מושך אותו מתחום המבנה החברתי לתחום האישי הפרטני. זהו ניתוח מעוות ומסולף, שמראה או על בורות או על רשעות. אני בוחן מערכות חברתיות-פוליטיות בפרספקטיבה אנתרופולוגית-תרבותית, ואין לי כל הכשרה בחקר האישי מבחינה פסיכולוגית. יתר על כן, הוא מבלבל במתכוון בין מה שהיה-או-לא-היה בכיתה, לבין מחקר שלי, שלא נלמד בכיתה ואינו רלבנטי לעניין. עד כאן דברי שלי בנושא. האם יפרסם העיתון את תגובתי? נמתין ונראה.

לסיכום נציין היבט רחב יותר של הסוגיה, מעבר לי או לעיתון המאריך. מתחולל היום מאבק עז, מלחמה על נפשה של האקדמיה בעולם החופשי, ובעיקר על המחקר המזרחני לתחומיו. שניים מראשי האידיאולוגים החשובים ביותר של האיסלאם הקיצוני, **אבו אל-אעלא אל-מוודוי** מפקיסטן ו**סייד קטב** ממצרים, ציינו בכתביהם כי המזרחנות (הנוצרית והיהודית כאחד) היא הגורם המרכזי המסלף ומעוות את דמות הערבים והאיסלאם. המזרחנים משרתי הקולוניאליזם והשלטון האימפריאליסטי המערבי. ברוח זו כתב **אדוארד סעידי** את ספרו **אורינטליזם**, המשמש כמעט אוריס ותומים במערב, ובו כתב-האשמה חריף נגד המערב ואסמכתא להאשמתו בכל מצוקות הערבים, חוסר התפתחותם ונחשלותם. אמור מעתה, יש לפסול את החוקרים המערביים, ולהסכים רק עם אלה שקיבלו אישור מטעם, או עם אלה שיתחייבו לכניעות ולחד-צדדיות ערבית מוטה. וכך גם ייראו המחקר והמדע בתחום.

מכאן, אם לפסול מחקרים מחמת רגישות ערבית-מוסלמית והבנת צורכיהם – מדוע לא לפסול את המחקרים על תקופת האינקוויזיציה, שהרי זה מעליב את הנוצרים? ואת המחקרים על גרמניה הנאצית, שהרי זה משפיל את הגרמנים? ומלחמת האזרחים והעבדות בארה"ב, כי זה מעליב את הדרומיים? והמחקרים על מדינות העולם השלישי, שעצם ההגדרה מכתימה אותם? ואת כל מחקרי-השדה על תברות ושבטים, שהרי זה מגלה את חוסר התפתחותם; ובכלל, לשם מה דרושה הסקרנות האינטלקטואלית המערבית? מי צריך מדע שנעשה על-ידי אחרים? זו קונספירציה, מזימה שמטרתה להותיר את עליונות המערב ולהשאיר את האחרים בפיגורם.

ספציפית, הבה ולא נחקור גם את האנטישמיות הערבית, אשר **יהושפט הרבני וברנרד לואיס** הקדישו לה ספרים, והמחקרים רבים, כולל נתונים מספרות של חינוך ותרבות בעולם הערבי; הבה נתעלם או נבזז לכל אותם מאות חוקרים ואינטלקטואלים ערבים המבכים את חוליי החברה הערבית המושחתת, ואת המשטרים הסמכותניים הרודניים; הבה נתעלם מהטרור הפלשתיני נגד ישראל והטרור הערבי-איסלאמי בעולם; ובעיקר, נשיר שיר הלל לסובלנות ולפתיחות הדמוקרטית הערבית. ואפשר, כמוֹבן, להמשיך ולמתוח ממדים אלה, באמצעות קביעה א-פריורי כי שחור הוא לבן ולבן הוא שחור, ובא גואל לא רק לציון, אלא לאנושות כולה.

אכן, אם הסחף הזה לא ייעצר, עלולים להיפגע קשות המחקר וההוראה האקדמיים בכלל, והמחקר בתחום המזרחנות בפרט. כך יגיע חזונו של אדוארד סעידי לכלל מיצוי ומימוש. המערב יהיה מסורס והמחקר המדעי ישתבש. מגמה זו מתחילה להתבטא בארה"ב, אפילו באוניברסיטאות מן השורה הראשונה כפרינסטון, ברקלי, וקולומביה, שלא לדבר על הקטנות והבינוניות.

מר רפפורט, כרבים אחרים, מסייע, אני מניח שבבלי דעת, להפיץ את "הבשורה" הזאת גם בישראל, ומעודד פגיעה במחקר האקדמי, שבלי ספק ייכשל ללא חרות אקדמית. אי-הדיוקים בכתבתו ברורים כל-כך, והסילופים חמורים כל-כך, שכל בר-דעת יבין עד כמה הכתבה עוינת ובלתי ראויה. ■

